

kronika

POČASNI DOKTORI NAŠEG FAKULTETA

DR. BRANKO FUČIĆ

Na dan Fakulteta dne 27. veljače 1986. godine naš je Fakultet podijelio počasni doktorat teologije našem bez sumnje najznačajnijem proučavatelju ćirilometodske baštine u hrvatskom narodu.

Branko Fučić rodio se 8. rujna 1920. godine u Dubašnici na Krku. Od 1927. do 1944. godine živi u Zagrebu i tu pohađa pučku školu, gimnaziju i fakultet (povijest umjetnosti i kulture s klasičnom arheologijom). Godine 1965. doktorirao je na Sveučilištu u Ljubljani radnjom »Srednjovjekovno zidno slikarstvo Istre«. Od 1945. živi u Rijeci. Istražuje glagolske spomenike i ubrzo postaje glasovit. Istražuje i stvara zaključke. Od 1949. radi u raznim znanstvenim ustanovama Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. God. 1975. je prvi puta, a 1980. drugi puta izabran za dopisna člana JAZU. God. 1983. izabran je za izvanrednoga člana JAZU. Njegova osobita zasluga je na području istraživanja ćirilometodske baštine u Hrvatskoj.

Član je Hrvatskog mariološkog instituta pri našem Fakultetu i kao takav na posljednjim je međunarodnim mariološkim kongresima aktivno surađivao držeći predavanja s područja povijesti marijanske umjetnosti i pobožnosti.

Održaje često predavanja svećenicima na njihovim sastancima. Savjetuje im u konzerviranju ili restauriranju crkava i kapela. Izvanredna je njegova zasluga i u promicanju dijaloga između kulture i vjere na našem prostoru.

Osim svojeg kapitalnog djela GLAGOLSKI NATPISI (izd. JAZU, Zagreb 1982), za koje je dobio i međunarodnu nagradu »Gottfried-Herder-Preis« u SR Njemačkoj koja se svake godine dodjeljuje zaslužnim muževima istočne i jugoistočne Evrope njegovim je zalaganjem i radom nastalo i djelo LEKSIKON IKONOGRAFIJE, LITURGIKE I SIMBOLIKE ZAPADNOG KRŠĆANSTVA (Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1979).

Od srca čestitamo!

MSGR. DR. STEFAN LASZLO

Dne 12. prosinca 1987. godine naš je Fakultet podijelio počasni doktorat monsignoru dr. Štefanu Lászlo, biskupu Željezna/Eisenstadt, u Austriji, na temelju njegovih zasluga u njegovanju i promicanju teoloških znanosti i religiozno-kulturnih vrednota.

Štefan Lászlo rodio se 25. veljače 1913. godine u Presburgu, od oca Madžara i majke Hrvatice. Godine 1931. maturirao je u Dječeačkom sjemeništu u Hollabrunnu te potom teologiju studirao na Teološkom fakultetu u Beču/Wien. Za svećenika je zaređen 1936. godine i već sljedeće godine promaknut je na stupanj doktora teologije. Od 1937. do 1939. godine studira crkveno pravo na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu gdje postiže doktorat iz crkvenog prava. Po povratku u Austriju (Gradišće) radi kao jedan od tajnika gradišćanske apostolske administrature. Godine 1945. postavljen je za voditelja Caritasa. Godine 1954. imenovan je apostolskim administratorom Gradišća/Burgenlanda, najprije bez biskupskog reda a potom s biskupskim redom (1956) da bi onda 1960. godine postao prvim biskupom nove biskupije Eisenstadt odnosno Željezna.

U Biskupskoj konferenciji Austrije Mons. Lászlo je referent za film, radio i televiziju. Godinama je apostolski vizitator za Madžare u Austriji (govori njemački, madžarski i hrvatski). Godine 1960. pozvan je u pripravnu komisiju II vatikanskog sabora za tisak, film, radio i televiziju. Na samom koncilu član je Komisije za apostolat laika i za sredstva društvenog priopćivanja. Poslije djeluje kao konzultor Papinskog vijeća za laike. Postaje konzultorom Papinske komisije za reviziju crkvenog prava i članom Kongregacije za evangelizaciju naroda. Za vrijeme njegova biskupovanja podignute su u njegovoj biskupiji mnoge ustanove vjerskog i opće kulturnog značenja.

Znanstveni rad započeo je s doktorskom radnjom prvo na Sveučilištu u Beču/Wien iz područja crkvene povijesti »Loretto im Burgenland« a drugom iz crkvenog prava na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu »Die Stiftungsmessen«. Godine 1956. izdaje u Eisenstadtu »Normen für die Verwaltung des Ehesakramentes und die kirchliche Matrikenführung in Gebiete der Apostolischen Administratur Burgenland«. Objavio je mnogo znanstvenih radova u raznim zbornicima: spominjemo njegov rad »Diözese mit drei Muttersprachen« (u zborniku »Recht im Dienste des Menschen«, Graz 1986, str. 45-52). Njegovim zalaganjem izlazi zbornik »Der Priester im Anruf der Zeit« (Wien 1963) u kojem objavljuje svoj članak »Priesterliche Persönlichkeit« (137-157), a zbornik »Priesterliche Spiritualität heute« (Wien 1957) njegovo je djelo (s člankom »Miteinander, füreinander, zueinander«, str. 167-175).

U svojoj je biskupiji organizirao i održao dvije sinode (1961 i 1970) i jedan Skup biskupije pod naslovom »Diözesetag — 1980«. U svojim korizmenim poslanicama, koje od 1955. izdaje i na hrvatskom jeziku, nastoji oko posuvremenjivanja Crkve, u duhu pape Ivana XXIII i njegovih nasljednika.

Velika je zasluga biskupa Lászla da se njeguje hrvatski gradišćanski jezik u liturgiji, katehezi, izdaju na hrvatskom jeziku bogoslužne i katehetske knjige. Pod njegovim biskupovanjem preraden je prijevod Novoga zavjeta (Željezno 1979). Izdao je svečani »Rimski misal za hrvatski narod Gradišća« (Željezno 1981) koji je za tisak priredila Kršćanska sadašnjost u Zagrebu. Godine 1983. izdaje priručni »Rimski misal i lekcionar za katoličanski hrvatski narod Gradišća« također u suradnji s Kršćanskom sadašnjosti u Zagrebu. Godine 1986. potpomaže izdanje hrvatske pjesmarice »Pjevajte nove pjesme«. — U tom svom radu oko izdavanja liturgijskih knjiga na hrvatskom gradišćanskom jeziku nailazio je biskup na poteškoće i nerazumijevanje, čak i u Rimu, ali je svima uspio sve protumačiti i sve poteškoće svladati.

Iz svega što smo iznijeli očito je da je biskup Štefan Lászlo izvanredno mnogo doprinio u trideset godina svojeg biskupovanja na promicanju i očuvanju religiozno-duhovnih vrednota u Gradišćanskim Hrvatima.

Od srca mu čestitamo!

S. DR. AGNEZIJA PANTELIĆ

Na Fakultetskom danu dne 25. veljače 1988. godine Fakultet je proglasio počasnim doktorom sestru Agneziju Pantelić iz Družbe sestara milosrdnica na temelju njezinih dragocjenih doprinosa u proučavanju i istraživanju hrvatske glagoljske baštine a povodom netom proslavljene 1100. obljetnice smrti sv. Metoda.

Sestra Mara Agnezija Pantelić rodila se 12. lipnja 1915. godine u Ferdinandovcu kraj Đurđevca gdje je pohađala pučku školu. Gimnaziju i Filozofski fakultet pohađala je u Zagrebu. Od 1940. godine službuje najprije kao suplent na Privatnoj ženskoj realnoj gimnaziji u Zagrebu a potom na IX ženskoj gimnaziji. Od 1949. godine radi na Staroslavenskom institutu »Svetozar Ritig« u Zagrebu na hrvatskoglagoljskim liturgijskim kodeksima proučavajući njihove tekstove sa svih vidova: povijesno-liturgijski sadržaj, jezik, pismo, iluminacije, datiranje i njihovo lociranje. Godine 1960. obranila je doktorsku radnju »Hrvatskoglagoljski kodeksi krbavskog područja u 14. i 15. stoljeću«. Svoj kulturno historijski rad na hrvatskoglagoljskoj baštini usavršavala je i u inozemnim bibliotekama i arhivskim centrima (Beč, Salzburg, Innsbruck, St. Gallen, Pariz, Vatikan, Mainz). Tu je sabrala dragocjeni materijal koji joj omogućuje povijesno-liturgijsku obradu glagoljskih misala i brevijara kao i njihov paralelni hod s latinskim suvremenim kodeksima. Glavno je težište njezina rada bilo istraživati i dokazivati što je u tim liturgijskim knjigama specifično naše i uz koju je glagoljsku regiju povezano njihovo pisanje i knjiška oprema.

Posljednjih je godina istraživala evoluciju glagoljskog pisma. Taj rad zahtijeva filološku obradu najstarijih glagoljskih spomenika, a to su Kijevski listići iz 10. stoljeća i Sinajski fragment istočne liturgije iz 11. st. Njihovo proučavanje pokazalo je istočne terminološke i teološke elemente u zapadnoj misli Kijevskih listića i elemente zapadne frankogermanske duhovnosti.

Na temelju svih tih njezinih znanstvenih zasluga Fakultet je njoj podijelio počasni doktorat teologije.

Iskreno se radujemo i čestitamo!

Zajedno sa sestrom Agnezijom Pantelić počasnim je doktorom našeg Fakulteta trebao biti proglašen i franjevac trećoredac dr. JOSIP TANDARIĆ kao vrlo zaslužni istraživač hrvatskoglagoljske baštine. Međutim, prerana smrt istrigla ga je iz naše sredine. Requiescat in pace!

KRONIKA RADA FAKULTETA KROZ AKAD. GODINE 1985/86 i 1986/87.

U akad. god. 1985/86 bilo je na Fakultetu upisano 249 (zimski semestar) odnosno 252 (lj. sem.) studenta; od toga 38 odn. 40 laika. Postdiplomski studij upisalo je 11 kandidata (od toga 3 laika). Diplomiralo je 26 studenata.

Doktorirao je Josip Baričević, OFM TOR, iz specijalizacije Pastoralno-liturgijska pitanja, i to na temelju objelodanjenih znanstvenih radova i katekizama s temom: »Obnova religioznog odgoja i kateheze u našoj Crkvi«.

Magistrirali su Ivan Bošnjak, svećenik Zagrebačke nadbiskupije (Odnos islamske mistike prema službenoj islamskoj duhovnosti u islamskoj literaturi u nas) i Ivica Puljić, svećenik Mostarsko-duvanjske i treb. biskupije (Trebinjska biskupija u vrijeme bosansko-hercegovačkog ustanka: 1875-1878).

Dan Fakulteta proslavljen je 27. veljače 1986. godine. Koncelebriranu euharistiju predvodio je uzoriti gospodin Franjo kard. Kuharić, Veliki kancelar Fakulteta. Poslije euharistije održan je svečani akademski čin. Svečano predavanje održao je naš novi počasni doktor Dr. Branko Fučić o povijesno-umjetničkom i teološkom značenju sarkofaga iz Bala. Poslije toga isti je Dr. Branko Fučić svečano promoviran za počasnog doktora našeg Fakulteta. Za doktora teologije u specijalizaciji Pastoralno-liturgijska pitanja promoviran je Marijan Vugdelija, profesor franjevačke teologije u Makarskoj, a za magistra teologije Ivan Bošnjak. Na akademski stupanj diplomiranih teologa promovirano je 22 studenta, među kojima prvi puta jedna žena-laik (gdica Vlatka Ivek).

Na Dan fakulteta oprostili smo se od dugogodišnjeg predavača crkvene glazbe Maestra Anđelka Milanovića.

XXVI. Teološko-pastoralni tjedan za svećenike održali smo od 28. do 31. siječnja 1986. godine na temu »Navještaj vjere mladima« (radovi objavljeni u Bogoslovskoj smotri 1986, broj 3-4, s kronikom o radu Tjedna).

XI. simpozij profesora teologije. Od 2-4. travnja 1986. sastali su se u Zagrebu profesori teologije na svoj zajednički simpozij kojemu je bila tema »Crkva pred krizom kulture i žedu za transcendencijom«. Temeljno je predavanje (Križa današnje kulture i potraga za transcendencijom) održao dr. Vjekoslav Bajsić. O »Istini u procjepu kulturnog pluralizma« govorio je dr. Josip Čurić, o »Pitanju o smislu transcendencije« govorio je dr. Stjepan Kušar. Bila su i dva koreferata: »Kulturni fenomen u transkulturacijskoj perspektivi« (M. Valković) i »Potreba sociološkog istraživanja« (mr. Ivan Grubišić).

Godišnju nagradu za najbolji pisani rad dobili su student Vlado Košić (kod dr. I. Goluba) i Srećko Petrov (kod dr. A. Rebića).

Naši su profesori sudjelovali na mnogim međunarodnim zborovima, proslavama, simpozijumima i kongresima.

U akad. godini 1986/87 bilo je upisano 242 odn. 224 studenta (od toga 36 laika) te 12 kandidata za postdiplomski studij. Diplomirala su 23 studenta. Magisterij teologije položila su dva kandidata Ivan Kešina (Split) i Josip Majdandžić (Đakovo). Doktorirao je Mr. Slavko Kovačić (Split), profesor Teologije u Splitu, u specijalizaciji Povijesti Crkve u Hrvata s pripadnim pitanjima, na temelju objelodanjenih znanstvenih radova.

Dan Fakulteta proslavljen je 26. veljače 1987. godine. Svečanu konc. euharistiju predvodio je Veliki kancelar Fakulteta. Svečano predavanje održao je dr. Vjekoslav Bajsić s temom »Konstrukcija svijeta, Bošković i njegova teorija jedne sile«. Promovirani su — na stupanj doktora teologije mr. Slavko Kovačić, — na stupanj magistra teologije Ivica Puljić i Ivica Kešina, a na stupanj diplomiranih teologa 24 teologa.

XXVII Teološko-pastoralni tjedan za svećenike održan je od 27. do 30. siječnja 1987. godine s temom »Suodgovornost laika vjernika za Crkvu i suvremeni svijet«. Tema je razrađena kroz 11 predavanja, rasprave, okrugli stol i plenarnu diskusiju (sve je objelodanjeno u zborniku bogoslovske smotre 1987 br. 3-4). Tjednu je kao i obično prisustvovalo oko 880 svećenika. Radu Tjedna prisustvovao je i apostolski pronuncij Mons. Gabriele Montalvo koji je drugog dana predvodio euharistiju i održao homiliju.

XII simpozij profesora teologije održan je od 22. do 24. travnja 1987. godine. Tema simpozija bijaše: »Humanizam i teandrizam II vatikanskog sabora«. Simpozij je održan na Mariji Bistrici zahvaljujući dobroti i gostoljublju župnika Mons. Lovre Cindorija.

VII međufakultetski ekumenski simpozij u Stični održan je od 22. do 26. rujna 1986. godine u organizaciji Teološke fakultete u Ljubljani. Tema simpozija bijaše »Otajstvo Crkve i službe u Crkvi«.

Godišnju nagradu za najbolji pismeni rad primili su Mr. Ivica Puljić za svoj magistarski rad te s. Rebeka Anić (dipl. radnja »Žena u Bibliji SZ« kod A. Rebića) i Stjepan Razum (također za dipl. rad).

Tijekom akad. godine 1986/87. preminula su tri naša profesora: dr. Tomislav Jablanović (10. rujna 1986), dr. Franjo Cvetan (9. listopada 1986) i dr. Antun Grščić (9. travnja 1987). Requiescant in pace!

I ove su godine naši profesori sudjelovali na različitim tuzemnim i inozemnim radnim i svečanim sastancima.

Adalbert Rebić